INSPEKCJA WETERYNARYJNA
Powiatowy Inspektorat Weterynarii
89-400 Sępólno Krajeńskie
ul. Kościuszki 17
tel./fax 52 388 12 25
NIP 561-13-28-784 REGON 092361500

Informacja Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sępólnie Krajeńskim

Inspekcja Weterynaryjna jest państwową instytucją kontrolnonadzorczą, którą kieruje Główny Lekarz Weterynarii. Na szczeblu powiatowym zadania Inspekcji Weterynaryjnej wykonuje Powiatowy Lekarz Weterynarii przy pomocy pracowników w/w Inspektoratu (aktualnie widnieją ogłoszenia na dwa stanowiska dla lekarzy weterynarii na które do dnia 23.09.2024 brak aplikacji) i lekarzy weterynarii wolnej praktyki.

Główne działanie Inspekcji Weterynaryjnej skupiają się na szczeblu powiatowym.

W zakresie wykonywania zadań na terenie powiatu Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. ściśle współpracuje z lokalnymi organami władzy samorządowej oraz powiatowymi służbami i inspekcjami.

Inspekcja Weterynaryjna realizuje, w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego, zadania z zakresu:
1) ochrony zdrowia zwierząt;
2) bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego oraz żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdującej się w rolniczym handlu detalicznym.
w szczególności przez:

Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych

W 2023 roku Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. prowadził badania zwierząt w celu kontroli występowania następujących jednostek chorobowych:

- pryszczyca,
- choroba pęcherzykowa świń,
- klasyczny pomór świń,
- afrykański pomór świń,
- gąbczasta encefalopatia bydła,
- choroba Aujeszky'ego,
- gruźlica bydła,
- bruceloza bydła,
- bruceloza kóz i owiec,
- enzootyczna białaczka bydła,
- trzęsawka owiec,
- wysoce zjadliwa grypa ptaków.

Badania kontrolne występowania ww. chorób prowadzone były zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W ramach kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bioasekuracji w roku 2023 przeprowadzono 395 kontroli gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną i 18 kontroli gospodarstw utrzymujących drób.

Przez cały miniony rok koła łowieckie i nadleśnictwa z terenu powiatu sępoleńskiego prowadziły odstrzał sanitarny. Łącznie na terenie powiatu sępoleńskiego pozyskano 813 szt. dzików.

Badania kontrolne zakażeń zwierząt

Dla potwierdzenia oceny sytuacji zdrowotnej zwierząt prowadzone były badania kontrolne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 2161 z późn. zm.). W ramach tych badań na terenie powiatu sępoleńskiego poddano kontroli 1/5 stad bydła w kierunku enzootycznej białaczki bydła – 2050 szt. w 108 stadach oraz 1/5 stad w kierunku gruźlicy bydła – 5926 szt. w 143 stadach i brucelozy bydła 1666 szt. w 87 stadach. W kierunku brucelozy owiec i kóz poddano badaniu 12 szt. owiec i 6 szt. kóz w 5 stadach, w kierunku pryszczycy 10 szt. bydła w 10 stadach, choroby pęcherzykowej 10 szt. świń w 10 stadach, klasycznego pomoru świń 29 szt. świń w 29 stadach, choroby niebieskiego języka 13 szt. bydła w 2 stadach i 1 szt. owiec w 1 stadach. W kierunku gorączki Q przebadano 2 szt. owiec, IBR/IPV 14 szt. bydła. W kierunku klasycznego pomoru świń u dzików wysłano do badania 108 próbki krwi dostarczone przez myśliwych. W kierunku afrykańskiego pomoru świń i dzików przebadano 48 padłych lub powypadkowych zwłok dzików. Nie stwierdzono w/w choroby.

W kierunku monitoringu HPAI (wysoko zjadliwa grypa ptaków) u drobiu pobrano 240 prób na 4 fermach gęsi. Na terenie powiatu sępoleńskiego pobrano do badania 1 próbę środowiskową w stadzie świń w kierunku salmonellozy.

Wszystkie próby pobrane od zwierząt w ramach badań kontrolnych zakażeń były ujemne.

W roku 2023 r. nie zanotowano ani jednego przypadku stwierdzenia BSE jak też do Powiatowego Lekarza Weterynarii nie zgłoszono ani jednego podejrzenia tej choroby. Kontrola nad tą chorobą opierała się głównie na pobieraniu prób do badań laboratoryjnych w trakcie uboju bydła oraz od bydła padłego w zakładach utylizacyjnych. Badanie próbek przeprowadzono w ZHW Leszno (93 próbki od bydła, 14 próbek od owiec i 7 próbek od kóz) i wszystkie wyniki były negatywne.

W roku 2023 zakłady lecznicze na terenie powiatu zaszczepiły przeciwko wściekliźnie 5411 psów i 98 kotów. W wyniku prowadzonych 29 obserwacji zwierząt w związku z podejrzeniem wścieklizny, stwierdzono 7 przypadków niedopełnienia obowiązku zaszczepienia psów przeciwko wściekliźnie, w takich przypadkach zastosowano postępowanie mandatowe (nałożono 7 mandatów na łączną kwotę 1100 zł).

W 2023 roku kontynuowano zapoczątkowany w 2008 roku program monitoringu i zwalczania choroby Aujeszky'ego. Powiat sępoleński jest regionem urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszky'ego. Wszystkie stada utrzymujące trzodę chlewną w powiecie posiadają status urzędowo wolny od wirusa choroby Aujeszky'ego. W trakcie całego roku prowadzone były badania monitoringowe – przebadano 305 stad, w których pobrano 2468 prób z wynikiem ujemnym.

Nadzór nad produkcją środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego

Zgodnie z rejestrem nadzorowanych zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego prowadzonym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sępólnie Krajeńskim na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 872 z późn. zm.), w 2023 roku pod nadzorem znajdowały się zakłady prowadzące działalność polegającą na:

Rodzaj działalności	Ilość podmiotów
Rzeźnia, zakład rozbioru (drób), zakład przetwórstwa (świnie)	2
Punkt skupu zwierząt łownych	6
Sprzedaż marginalna, lokalna, ograniczona	1
Sprzedaż bezpośrednia	46
Gospodarstwa produkcji mleka	131
Rolniczy Handel Detaliczny - RHD	48

W 2023 roku zarejestrowano 2 nowe podmioty prowadzące sprzedaż bezpośrednią, 10 podmiotów prowadzących rolniczy handel detaliczny. Wyrejestrowano 1 podmiot RHD oraz 1 podmiot sprzedaży bezpośredniej.

W wyżej wymienionych podmiotach przeprowadzono 119 kontroli. W wyniku przeprowadzonych kontroli Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał 80 decyzji administracyjnych.

Przeprowadzane na terenie powiatu sępoleńskiego uboje na użytek własny prowadzone były w większości wypadków zgodnie z przepisami. Na terenie powiatu w 2023r. dokonano 2 uboje cieląt do 12 miesiąca życia oraz 77 ubojów świń, 5 owiec, 3 kóz. W 6 przypadkach stwierdzono niezgodności z prawem, polegające na niezawiadomieniu Powiatowego Lekarza Weterynarii o zamiarze przeprowadzenia uboju lub na niezbadaniu mięsa na obecność włośni – nałożono kary grzywny (na łączną kwotę 600 zł).

Na terenie powiatu sępoleńskiego działa 1 ubojnia, na terenie której funkcjonuje Pracownia Diagnostyki Włośni, gdzie przeprowadzane jest badanie mięsa w kierunku włośni. Badanie w pracowni przeprowadza dwóch wyznaczonych, certyfikowanych lekarzy weterynarii. W 2023 roku zbadano w tym kierunku 2170 sztuk trzody chlewnej. Ponadto u tej samej liczby sztuk świń przeprowadzono badanie poubojowe. W 2023 roku w powiecie sępoleńskim trzech lekarzy wyznaczonych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sępólnie Krajeńskim przeprowadzało badanie mięsa świń z ubojów na użytek własny i dzików odstrzelonych na użytek własny na obecność włośni – łącznie wykonano 75 badań świń i 367 badań dzików. Wszystkie badania w kierunku włośni wykonywane są metodą wytrawiania w 2 pracowniach terenowych znajdujących się w prywatnych zakładach leczniczych.

W związku z prowadzonym krajowym monitoringiem pozostałości chemicznych i biologicznych u zwierząt, których tkanki są przeznaczone do spożycia przez ludzi, na terenie powiatu sępoleńskiego w roku 2023 pobrano do badań 25 prób, w tym: 5 prób tkanek poubojowych od zwierząt rzeźnych, 16 prób mleka od bydła mlecznego, 1 próba miodu, 1 próba wody pitnej, 2 próby moczu od zwierząt rzeźnych. Wszystkie powyższe próby zbadano w laboratoriach specjalistycznych – ZHW: w Gdańsku, Białymstoku, Olsztynie, Katowicach i w Państwowym Instytucie Weterynarii PIB w Puławach. Próby były badane na pozostałości leków, substancji chemicznych i biologicznych takich jak: hormony, tyreostatyki, metale toksyczne, pestycydy chloroorganiczne i fosforoorganiczne, pozostałości antybiotyków, substancji anabolicznych oraz skażenia promieniotwórcze.

W 2023r. przeprowadzano 18 kontroli targowisk w zakresie urzędowej kontroli żywności w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego.
W ramach nadzoru sanitarno-weterynaryjnego nad pozyskiwaniem mleka surowego do skupu przez zakłady mleczarskie, przeprowadzono 29 kontroli protokolarnych gospodarstw. W wyniku stwierdzonych uchybień wydano 10 decyzji nakazujących ich usunięcie.

Na terenie powiatu sępoleńskiego skup mleka surowego bezpośrednio z gospodarstw prowadziło 5 zakładów mleczarskich, z pominięciem punktów

skupu. Są to zakłady: „Mlekpol" Grajewo, SSPM Strzelecka, OSM Łobżenica, SM „Spomlek" Oddział Chojnice, Grupa Polmlek Grudziądz Sp. z o.o. Łącznie na terenie powiatu sępoleńskiego hodowla bydła mlecznego prowadzona jest w 131 gospodarstwach, z których mleko surowe jest wprowadzane do obrotu. W ramach badań monitoringowych pobrano do badań 16 prób mleka surowego, ponadto pobrano 11 prób mleka w ramach badań urzędowych.

Nadzór nad obrót zwierzętami i materiałem biologicznym oraz ich identyfikacja

Prowadzony jest nadzór nad podmiotami zajmującymi się pośrednictwem w obrocie zwierzętami z wykorzystaniem w swej działalności obiektów budowlanych (4 podmioty) oraz podmiotów dokonujących odbioru bezpośredniego z gospodarstw (7 podmiotów).
Powyższy nadzór związany jest także z wystawianiem świadectw zdrowia dla każdej partii wysyłanych zwierząt z gatunku świnie i drób z miejsca ich pochodzenia do miejsca przeznaczenia. Dotyczy to zarówno sprzedaży do dalszego chowu i hodowli, jak i na rzeź.

W roku 2023 wystawiono 4444 świadectwa dla świń, 3 świadectwa dla drobiu oraz 41 świadectw urzędowych w przypadku uboju z konieczności poza rzeźnią.

Dokonano także kontroli 27,7 % przesyłek zwierząt wprowadzonych na teren powiatu w ramach handlu wewnątrzwspólnotowego. W roku 2023 wprowadzono na teren powiatu sępoleńskiego 18 przesyłek, w tym świń z Danii (17 przesyłek) oraz 1 przesyłka drobiu z Holandii. Stwierdzone niezgodności dotyczące uchybień w dokumentacji wyjaśniane były na bieżąco ze stroną nadawcy przesyłki.

Dodatkowo prowadzony jest nadzór nad identyfikacją i rejestracją zwierząt prowadzony w ramach kontroli warunkowości. W roku 2023 przeprowadzono 23 kontrole prawidłowości identyfikacji i rejestracji bydła, 36 kontroli identyfikacji i rejestracji świń oraz 1 kontrolę interwencyjną IRZ owiec. Łącznie na 60 skontrolowanych siedzib stad w 22 stwierdzono nieprawidłowości. Przeprowadzono również 8 kontroli warunkowości z zakresu zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt.

Urzędowy nadzór nad materiałem biologicznym stanowi kontrolę podmiotów zajmujących się unasiennianiem zwierząt (2 podmioty), sprzedażą nasienia świń (5 podmiotów), prowadzeniem punktów kopulacyjnych knura i ogiera (6 podmiotów).

Na terenie powiatu sępoleńskiego w 2023r. działalność prowadziło 20 podmiotów z zakresu akwakultury. W powyższych podmiotach przeprowadzono 11 kontroli.

Nadzór nad wytwarzanie, obrót i stosowanie pasz oraz ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego

Prowadzony jest także nadzór nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz w żywieniu zwierząt jako przeciwdziałanie zagrożeniu dla zdrowia zwierząt i ludzi spożywających produkty pochodzenia zwierzęcego.

W ramach planu urzędowej kontroli pasz i wody, w gospodarstwach indywidualnych i punktach obrotu paszami, pobierano próby po przeprowadzonej analizie ryzyka biorąc pod uwagę czynniki zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa pasz, jakości handlowej oraz substancji niepożądanych. Pobrano 11 próbek wody, 54 próbki paszy, 1 próbkę paszy z nadzoru nad identyfikacją i oznaczalnością zawartości organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz 2 próbki paszy odnoście zawartości permetryny.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. sprawuje nadzór nad punktami obrotu pasz (15 punktów na terenie powiatu sępoleńskiego), w których przeprowadzono 21 kontroli (stwierdzono 2 nieprawidłowości) i skupem pasz (4 punkty skupu, w których przeprowadzono 6 kontroli). Przeprowadzono również 59 kontroli gospodarstw w zakresie higieny pasz (stwierdzono 161 nieprawidłowości) oraz 3 kontrole z zakresu transportu pasz (12 podmiotów w powiecie), 3 kontrole gospodarstw ekologicznych, 3 kontrole w 3 zakładach wytwarzających materiały paszowe.

Prowadzony jest również nadzór nad wprowadzaniem materiałów paszowych pochodzenia zwierzęcego - produkcja mączki rybnej i oleju rybnego. W roku 2023 przeprowadzono 10 kontroli (okresowe i doraźne), w trakcie których stwierdzono 47 niezgodności. Na terenie powiatu sępoleńskiego znajduje się także 1 podmiot działający jako zakład pośredni kat. 1, w nim również prowadzony był nadzór weterynaryjny (2 kontrole).

Ponadto przeprowadzono 24 kontrole targowisk w Sępólnie Kraj. i Więcborku pod kątem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Nadzorem objęty jest także zakład przetwórstwa mięsnego, który skontrolowano 2 razy – kontrole wykonane pod kątem procentu uzysku ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Na terenie powiatu sępoleńskiego znajduje się również 1 ferma norek, w której przeprowadzono 1 kontrolę z zakresu utylizacji (brak nieprawidłowości) oraz 4 kontrole środków transportu (1 nieprawidłowość).

W 2023r. na terenie powiatu sępoleńskiego stwierdzono 1 przypadek postępowania niezgodnego z przepisami w zakresie utylizacji materiałów kat. 1. Nałożono karę pieniężną w kwocie: 21800 zł. Sprawę przekazano do Prokuratury Rejonowej w Tucholi.

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt

Kontrole warunków utrzymywania zwierząt dotyczyły między innymi: minimalnych norm powierzchni odnośnie gatunku, wieku i stanu fizjologicznego zwierząt, wyposażenia w sprzęt przeznaczony do karmienia i pojenia zwierząt, stężenie gazów, natężenia hałasu, czystości, warunków oświetlenia, posiadanej przez właściciela dokumentacji leczenia zwierząt.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to: brak tablic informujących o zakazie wstępu osób postronnych do budynków, w których utrzymywane były zwierzęta gospodarskie, niewłaściwy stan sanitarno-weterynaryjny pomieszczeń inwentarskich, brak środków dezynfekujących, brak mat dezynfekcyjnych, brak miejsca do przechowywania środków dezynfekujących i leków, ubytki w posadzkach, utrzymywanie zwierząt w kojcach lub na stanowiskach o nieodpowiedniej powierzchni lub wymiarach. Zalecenia Powiatowego Lekarza Weterynarii zostały wykonane w wyznaczonych terminach, a potwierdzeniem tego były oświadczenia właścicieli zwierząt o wykonaniu przez nich zaleceń protokolarnych i przeprowadzone w gospodarstwach kontrole sprawdzające.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 5g ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. o Inspekcji Weterynaryjnej do zadań Inspekcji Weterynaryjnej należy również sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt. Związane jest to m.in. z podejmowaniem działań interwencyjnych po otrzymaniu sygnałów o niewłaściwych warunkach utrzymywania zwierząt. Wszystkie zgłoszenia skutkowały bezzwłoczną interwencją przedstawicieli Powiatowego Inspektoratu Weterynarii.

Podsumowanie

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. wykonywał wyżej wymienione zadania w 2023r. przy pomocy 11 pracowników Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w tym 7 pracowników merytorycznych (2 lekarzy

weterynarii, 4 zootechników, 1 technolog chemiczny) oraz lekarzy weterynarii prywatnej praktyki weterynaryjnej, których Powiatowy Lekarz Weterynarii wyznacza w drodze decyzji administracyjnych do czynności urzędowych. W 2023r. Powiatowy Lekarz Weterynarii wyznaczył 8 lekarzy prywatnej praktyki do wykonywania czynności zleconych.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. w trakcie wykonywania swoich zadań na mocy porozumienia współpracował z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Biurem Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Oddziałem Terenowym Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej, Wydziałem Rolnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego i władzami samorządowymi gmin.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj. wykonywał w okresie sprawozdawczym wszystkie zadania wynikające z obowiązujących przepisów prawa. W 2023r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sępólnie Kraj., nałożył 12 mandatów karnych, na łączną kwotę 2500 zł.

Biorąc pod uwagę wyniki badań oraz wyniki przeprowadzonych nadzorów weterynaryjnych można stwierdzić, że stan bezpieczeństwa sanitarno - weterynaryjnego w zakresie produkcji środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz środków żywienia zwierząt jest zadowalający. Ten stan jest wynikiem wysokiej świadomości właścicieli zakładów przetwórczych oraz profesjonalnej pracy służby weterynaryjnej działającej na rzecz społeczeństwa.

W trakcie kontroli gospodarstw stwierdza się coraz wyższy poziom świadomości rolników, również w zakresie systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt, co niewątpliwie ma wpływ na poprawę bezpieczeństwa żywności, zdrowotności, a dzięki temu poprawę bezpieczeństwa zdrowia publicznego.

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Sępólnie Kraj.

Małgorzata Majewska